

Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non công lập phường An Phú, thành phố Thủ Đức

Trần Phạm Ngọc Hà*

*Học viên cao học, Trường Đại học Trà Vinh

Received: 18/6/2024; Accepted: 30/6/2024; Published: 12/7/2024

Abstract: From research results; The article proposes measures to manage communication skills education activities for 5-6 year old children in public preschools.

Keyword: Educating communication skills for 5-6 year old children, An Phu ward, Thu Duc city

1. Đặt vấn đề

Mục tiêu của Chương trình Giáo dục mầm non (GDMN) theo Thông tư số 17/2009/TT-BGDĐT ngày 25 tháng 7 năm 2009 của Bộ GD&ĐT xác định rõ: “Mục tiêu của GDMN là giúp trẻ phát triển về thể chất, tình cảm, trí tuệ, thẩm mỹ, hình thành những yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị cho trẻ vào lớp 1; hình thành và phát triển ở trẻ em những chức năng tâm sinh lý, năng lực và phẩm chất mang tính nền tảng, những kỹ năng sống cần thiết phù hợp với lứa tuổi, khơi dậy và phát triển tối đa những khả năng tiềm ẩn, đặt nền tảng cho việc học ở các cấp học tiếp theo và cho việc học tập suốt đời”. Về thực tiễn việc quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng giao tiếp (GDKNS) cho trẻ 5, 6 tuổi ở các trường MNCL TP Thủ Đức thời gian qua đã được các cấp quản lý giáo dục và các trường mầm non trên địa bàn quan tâm và đã đạt được một số kết quả đáng kể. Song tình trạng quản lý hoạt động (QLHĐ) GDKNS cho trẻ mẫu giáo nói chung, cho trẻ 5, 6 tuổi nói riêng, ở các trường MNCL TP Thủ Đức vẫn còn nhiều hạn chế và bất cập;

Xuất phát từ tính cấp thiết về mặt thực tiễn của hoạt động GDKNS và QLHĐ GDKNS cho trẻ ở các trường mầm non tác giả đề xuất các biện pháp để qu QLHĐ GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường mầm non công lập (MNCL) phường An Phú, TP Thủ Đức, trong bối cảnh thực hiện đổi mới giáo dục hiện nay.

2. Kết quả nghiên cứu QLHĐ GDKNS cho trẻ 5, 6 tuổi ở trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

2.1. Đánh giá chung về thực trạng

Hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức thời gian qua, được sự quan tâm của Phòng GD&ĐT TP. Thủ Đức.

Phòng GD&ĐT đã tổ chức tập huấn đổi mới phương pháp giáo dục cho đội ngũ GVMN nhằm nâng cao kiến thức về công tác giáo dục kỹ năng sống trong đó có GD KNGT cho trẻ, kiểm tra đánh giá sát chuẩn kiến thức kỹ năng cho trẻ 5 – 6 tuổi. Nghiên cứu thực trạng quản lý hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức; cho thấy công tác quản lý đã đạt được những thành tựu nhất định: đội ngũ CBQL cũng như GV có nhận thức tốt về việc GD KNGT cho trẻ 5 – 6 tuổi; hoạt động GDKNGT đã được các trường thực hiện một cách thường xuyên và trẻ 5 - 6 tuổi được giáo dục nhiều nội dung của kỹ năng giao tiếp như: kỹ năng lắng nghe ý kiến của người khác, kỹ năng trao đổi ý kiến của mình với các bạn, kỹ năng thể hiện sự thân thiện, đoàn kết với bạn bè, kỹ năng chấp nhận sự phân công của nhóm bạn và người lớn, kỹ năng sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ đơn giản cùng người khác với đa dạng các hình thức và phương pháp giáo dục; quản lý hoạt động GDKNGT (lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra – đánh giá) cũng được thực hiện thường xuyên và đạt được một số hiệu quả nhất định.

Bên cạnh những thành tựu đã đạt được, thực trạng QLHĐ GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức vẫn còn một số hạn chế nổi bật như: một bộ phận CBQL và GV tổ chức hoạt động GDKNGT với các hình thức và phương pháp chưa được thường xuyên và chưa đáp ứng đủ yêu cầu của chương trình GDMN; CBQL chưa chú trọng xây dựng mục tiêu và kế hoạch, chương trình GD KNGT cụ thể phù hợp với điều kiện của nhà trường; Hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ cho GV trong công tác tổ chức chưa được chú trọng, vì vậy chưa mang lại hiệu quả cao trong công tác tổ chức hoạt động GDKNGT; Công tác chỉ đạo hoạt động GDKNS chưa được đặt

ra như một yêu cầu bắt buộc trong chương trình giáo dục; Công tác phối hợp giữa nhà trường với cha mẹ trẻ chưa chặt chẽ; nhất là ở công tác kiểm tra – đánh giá các HĐGD KNS chưa được quan tâm đúng mức, còn sơ sài, hình thức, mang tính đối phó; Cơ sở vật chất về đồ dùng dạy học, đồ chơi chưa đáp ứng được nhu cầu thực hành kỹ năng giao tiếp cho trẻ.

2.2. Đề xuất các biện pháp QLHĐ GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

2.2.1 Tuyên truyền nâng cao nhận thức về hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

Biện pháp này nhằm làm thay đổi nhận thức của CBQL, GV và CMHS về tầm quan trọng của hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức theo chiều hướng tích cực.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

Nâng cao ý thức, phẩm chất, đạo đức nghề nghiệp thực hiện tốt các kỹ năng sư phạm trong quá trình nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục (ND, CS&GD) trẻ.

Nắm vững nội dung, phương pháp quản lý để điều hành tốt các hoạt động GDKNS cho trẻ đáp ứng được mục tiêu giáo dục hiện nay.

Tạo điều kiện để CBQL, GV tự nâng cao nhận thức của mình và nhận thức của phụ huynh về tầm quan trọng của QLHĐ GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi. Xác định nhu cầu cần quản lý hoạt động giáo dục, dự trù về thời gian, nhân lực, tài chính cho hoạt động giáo dục, tổ chức hoạt động giáo dục, KTĐG HĐGD.

Các trường mầm non có kế hoạch tuyên truyền, nâng cao nhận thức trong toàn thể GV, nhân viên về tinh thần và ý thức học tập nhằm đáp ứng yêu cầu về đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục hiện nay của cấp học mầm non.

2.2.2 Xây dựng kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

Biện pháp này rất cần thiết. Dựa vào văn bản pháp lý của Bộ, Sở, Phòng GD&ĐT, tình hình thực tế của nhà trường MN để xây dựng kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức để đủ sức thực hiện mục tiêu kế hoạch chăm sóc giáo dục trẻ trong nhà trường. Hiệu trưởng phải xây dựng một kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

Đẩy mạnh tinh thần hoạt động GDKNS cho trẻ

5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức, tự quản lý hoạt động GDKNS trong mỗi GV nhằm không ngừng nâng cao năng lực sư phạm.

Hiệu trưởng xây dựng kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức theo định kỳ hằng năm, học kỳ, tháng,

Hướng dẫn các văn bản của cấp trên về yêu cầu chuẩn đối với GV và công tác quản lý hoạt động GDKNS đối với GV trong năm học và trong giai đoạn.

Chọn cử đi học theo hình thức cuốn chiếu; Hỗ trợ kinh phí đào tạo cho đội ngũ GV theo khả năng của từng đơn vị trường, theo từng năm học cho tất cả GV trong biên chế và ngoài biên chế.

Có kế hoạch giải quyết cho đội ngũ GV chưa đạt chuẩn, trường bố trí cho một số GV cốt cán đi học nâng cao trình độ trên chuẩn (Đại học).

Tổ chức tham quan học tập kinh nghiệm ở trường tiên tiến giúp cho GV tiếp cận tập huấn phương pháp mới, kỹ năng ứng dụng thực hành đổi mới phương pháp hoạt động GDKNGT cho trẻ 5-6 tuổi .

Tổ chức các chuyên đề, các cuộc thi tìm hiểu về kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức.

2.2.3 Tổ chức triển khai kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

Biện pháp này nhằm thực hiện được các mục tiêu chất lượng trong nhà trường. Xây dựng kế hoạch tổ chức sát với yêu cầu, với tình hình thực tế của năm học đảm bảo tính ổn định và phát triển nhà trường.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

Yêu cầu GV phải nghiên cứu, đào sâu suy nghĩ nội dung của từng bài học, bài giảng, phải cải tiến nghiên cứu đổi mới PPDH với phương châm” Lấy trẻ làm trung tâm”.

Hiệu trưởng cần xây dựng được lực lượng GV cốt cán trong nhà trường cho tổ khối lá, nhất là xây dựng cán bộ quản lý tổ chuyên môn thật vững để triển khai QLHĐ GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức cần tập trung một số nội dung sau:

Xác định công việc cho các lực lượng giáo dục trong trường; Phân công nhiệm vụ cho các lực lượng giáo dục trong trường.

Xây dựng cơ chế phối hợp giữa các lực lượng: Tăng cường sự phối hợp giữa ngành giáo dục với các ban, ngành, đoàn thể trong GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi.

Phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường với phụ

huynh và các tổ chức xã hội hướng vào một số công việc cụ thể sau đây: đưa nội dung, mục tiêu QLHD GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi đến gia đình trẻ và các tổ chức xã hội ở địa phương.

2.2.4. Chỉ đạo triển khai kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

Biện pháp này nhằm thực hiện được các mục tiêu chất lượng trong nhà trường. Xây dựng kế chỉ đạo sát với yêu cầu, với tình hình thực tế của năm học đảm bảo tính ổn định và phát triển nhà trường.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

Hiệu trưởng cần chỉ đạo mỗi GV triển khai kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú,

Chỉ đạo GV biên soạn giáo án GDKNS thông qua các HĐTN và lồng ghép các môn học nhằm giúp cho các GVMN có định hướng đúng đắn về việc biên soạn giáo án dạy KNGT theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm hiện nay. Từ đó, đây là cơ sở tạo ra sự thống nhất về nội dung, hình thức và phương pháp GD KNGT cho trẻ 5 – 6 tuổi đối với các lực lượng tham gia hoạt động này. Cần tập trung vào các nội dung kế hoạch hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức.

Triển khai các phương pháp GD KNGT cho trẻ 5 – 6 tuổi được đề cập trong chương trình GDMN

Hiệu trưởng tạo điều kiện cho GV tham gia các lớp tập huấn dành cho GVMN về PPDH lấy trẻ làm trung tâm do các cấp, trường tổ chức.

Tổ chức biên soạn giáo án dạy học KNS thông qua các HĐTN và lồng ghép các môn học, GV bắt tay vào soạn giáo án – thiết kế nội dung, nhiệm vụ, cách thức hoạt động, thời gian và yêu cầu cần đạt cho từng hoạt động dạy của GV và hoạt động học tập của trẻ.

2.2.5. Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức

Biện pháp này nhằm xác định lại mục đích, yêu cầu của từng đợt kiểm tra dựa trên yêu cầu nhiệm vụ cụ thể trong kế hoạch năm học, học kỳ của nhà trường. Qua kiểm tra, đánh giá, quản lý chặt chẽ Kiểm tra, đánh giá là khâu cuối cùng trong chu trình quản lý, kiểm tra đánh giá nhằm thúc đẩy hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi tránh trùng lặp nội dung bồi dưỡng, giúp GV tham gia bồi dưỡng. Thu được kiến thức, kỹ năng về chuyên môn nghiệp vụ ở mức tốt nhất, đáp ứng nhu cầu của bản thân GV và hoàn thành kế hoạch quản lý của hiệu trưởng, đáp ứng yêu cầu của bậc học mầm non.

Trong quá trình thực hiện giải pháp kiểm tra, đánh giá là khâu cuối cùng trong chu trình quản lý, kiểm tra đánh giá nhằm thúc đẩy hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi: cần tập trung vào các nội dung sau: theo dõi, xem xét hoạt động kỹ năng giao tiếp; phân tích và đưa ra kết luận về hoạt động kỹ năng giao tiếp; chỉ đạo hoạt động kỹ năng giao tiếp; định hướng hoạt động kỹ năng giao tiếp; điều chỉnh những sai lệch, những điểm không phù hợp trong hoạt động phát triển ngôn ngữ; khích lệ, giúp đỡ GV giảng dạy hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Kiểm tra, đánh giá được tổ chức, tiến hành bằng nhiều hình thức: trực tiếp hoặc gián tiếp, thường xuyên hoặc định kỳ... nhằm so sánh kết quả của hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức và tự thực hiện với mục tiêu ban đầu đã xác định để nhận biết về chất lượng và hiệu quả các hoạt động giáo dục. Trên cơ sở đó đề các cấp quản lý giáo dục bố trí, sử dụng, bổ nhiệm, đào tạo, bồi dưỡng và thực hiện chế độ chính sách đối với GV.

3. Kết luận

Tác giả đã xây dựng công cụ và lựa chọn phương pháp để khảo sát thực trạng; xác định cụ thể những vấn đề cần phải giải quyết trong quản lý hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức hiện nay, đồng thời đánh giá những mặt mạnh, những hạn chế và những nguyên nhân của hạn chế. Từ kết quả nghiên cứu bài viết đã đề xuất thực hiện 5 biện pháp quản lý; nhằm mục đích quản lý có hiệu quả quản lý hoạt động GDKNS cho trẻ 5-6 tuổi ở các trường MNCL phường An Phú, TP Thủ Đức.

Tài liệu tham khảo

- [1]. BCH TW Đảng Cộng sản Việt Nam (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4 tháng 11 năm 2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*, Hà Nội
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Thông tư số 01/VBHN-BGDĐT về việc Ban hành Chương trình GDMN, ngày 13 tháng 4 năm 2021*. Hà Nội
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Công văn số 463/BGDĐT-GDĐT ngày 28 tháng 01 năm 2015 về việc hướng dẫn triển khai thực hiện GDKNS tại các cơ sở giáo dục GDMN, GDPT, GDTX*. Hà Nội
- [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Văn bản hợp nhất số 04/VBHN-BGDĐT ngày 24 tháng 12 năm 2015 về ban hành Điều lệ Trường mầm non*. Hà Nội
- [5]. Quốc hội (2019). *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục*. Hà Nội